

JUNIORFEST online

Film naleznete na: www.juniorfest.cz, www.dafilms.cz

DĚTSTVÍ KALAMITY JANE

Francie, Dánsko | 2020 | 82 minut | 12+ | české titulky | režie: Rémi Chayé

Autorka materiálů: Ivana Lipovská

/// Před projekcí ///

Aktivita má naladit na film a vzbudit o něj zájem. Je dobré dát dítěti/dětem prostor k vyjádření. Je mnoho oceňovaných animovaných filmů, které otevírají závažnější témata – *Zootropolis: Město zvířat*, *Inside out* (V hlavě), *Coco*, aktuálně *Duše* apod.

/// Po projekci ///

Animace

Režisér snímku **Rémi Chayé** nastoupil v roce 2003 na prestižní filmovou školu animovaného filmu La Poudrière, kde vytvořil tři krátkometrážní filmy: *Červený kůň*, *Dědeček* (Canal J) a *Vysoký příliv*. Od té doby se kromě několika spoluúčastí na krátkometrážních filmech věnuje především celovečerním animovaným filmům. Pracoval jako pomocný režisér a storyboardista filmu *Brendan a tajemství Kellsu* Tomma Moora nebo filmům *Obraz* Jeana-Françoise Laguionieho, *Tajemství tety Eleanory* Dominique Montferryho nebo *Proč jsem nesnědl svého tatku* Jamela Debbouzeho.

V roce 2015 natočil svůj celovečerní debut *Až na severní pól*. Film má, stejně jako *Dětství Kalamity Jane*, silný příběh a sympatickou hlavní hrdinku. Jeho hlavní předností je však půvabná vizuální stránka.

Pokud děti film *Až na severní pól* viděly, bude jim ho *Dětství Kalamity Jane* připomínat, pokud ne, lze jim ho jen doporučit.

Příběh filmu

Malá Martha je se svým otcem a sourozenci právě na cestě do Oregonu, vysněné země, kde bude práce a obživa pro celou jejich karavanu. Putování se ale zkomplikuje, když otec kvůli nehodě přijde k úrazu. Martha vidí přirozené řešení – řízení rodinného povozu převezme ona. Něco takového je ale pro předáka jejich karavany nemyslitelné, a tak se Martha tajně učí práci s lasem a jízdě na koni, aby trumfla jeho syna, který povoz dostane na starosti místo ní. Vzápětí je ale obviněna z účasti na krádeži vzácných předmětů a ztratí podporu členů karavany i své rodiny. Takovou nespravedlnost si však Martha rozhodně nenechá líbit a s odvahou se pouští na cestu očistění svého jména a vydobytí respektu, který jí přirozeně náleží.

(Anifilm)

Osnova pomůže dětem vzpomenout si na zlomové události – Martha Jane musí překonat nástrahy divoké přírody a lidskou nepoctivost, aby očistila své jméno.

Přezdívka Kalamity, popř. Kalamity Jane, je původně pejorativní, Martha Jane ji však přijme za svou a hrdě se k ní hlásí. To je součástí jejího přerodu v sebejistou mladou dívku.

Martha Jane se během cesty za očištěním svého jména naučila spoustu věcí (jezdit na koni, házet lasem, řídit vůz, spolehnout se sama na sebe) a vrací se k otci a sourozencům silná a sebevědomá. Tak ji také přijme leader konvoje.

Námět na diskusi:

Bylo by to ve 2. polovině 19. století na hranicích Oregonu možné? Skutečná Kalamity Jane svou komunitu opustila a svůj nový, emancipovaný život musela začít jinde.

Hlavní hrdinka

Hlavní hrdinkou filmu je dívka Martha Jane.

Její jí 11/ 12 let, dětem bude možná připadat starší. Po smrti matky se jako nejstarší sestra stará o mladší sourozence a pomáhá otci.

Je silná, statečná, odvážná, velmi učenlivá, starostlivá, poctivá, ale také vznětlivá, prudká, trochu hrubá a hodně neposlušná.

Charakteristiky lze rozdělit na čtvrtky nebo na tabuli a popovídat si o tom, že každý má své silné a slabé stránky.

Martha Jane byla rebelka v době, kdy dívky měly být poslušné, jemné a nenápadné. Rozhodla se nosit kalhoty místo sukně a ostříhat si vlasy nakrátko, říká, co si myslí, a nemá zájem jen chodit před kočárem, sbírat dřevo, přinášet vodu, připravovat jídlo a starat se o děti - chovat se podle mužských představ jako žena. Sní o tom, že bude držet otěže, cválat na koni, učit se házet lasem, prozkoumávat neznámé..

Ostatní postavy

Postavy ve filmu reprezentují mnohdy modelové charaktery:

- silná a charakterní vdova Moustache
- sirotek, kterého těžký život přivedl ke zlodějině, má však dobré srdce
- slabý vůdce konvoje Abraham a jeho rozmazlený syn, který se bojí o pozici otcovu i svou
- nejistý otec, který Marthu Jane miluje, ale bojí se jí zastat
- figurky šerifa a colonela – mají moc, ale jsou hloupi
- Samson – podvodník, ale ne zloděj a lhář

Společně s dětmi vybereme 1 – 2 postavy a popovídáme si o tom, jak jsou ztvárněny výtvarně (vnější znaky) i charakterově.

Možnosti animace

Film dává možnost pohovořit o žánrech i prostřednictvím animovaného filmu.

Děti si mohou vyhledat termíny *western* a *road movie* ve slovníku a poté vyhledat žánrové znaky ve filmu.

Cesta Divokým západem do Oregonu za lepším životem, konvoj průkopníků, vojáci kavalerie, horníci hledající zlato, divoká zvířata...

Zvolená animace žánrovost zdůrazňuje – nápadné výhledy do krajiny, jednoduché linie bez kontur a velké barevné plochy. Žánr podtrhuje původní bluegrassová hudba.

Calamity Jane – žena ve světě mužů

Kromě vyhledání informací o zajímavé osobnosti amerického Divokého západu lze téma využít k diskusi nad proměnou postavení žen ve společnosti během uplynulých 150 let.

Praktická část

Pokud to umožňuje časová dotace a technika, má vždy smysl filmovou výchovu propojit i s praktickým úkolem.

Děti mohou vyzkoušet tyto aktivity:

a/ **vymysli své dobrodružství** – děti mohou (samy či ve skupině) napsat scénář příběhu.

b/ **ilustrace** – děti mohou vytvořit úvodní stránku ke své oblíbené knize ve stylu pointilismu či divisionismu, tj. pracovat s oddělenými barevnými body nebo skvrnami, které spolu opticky splývají.

Mezioborové inspirace pro pedagogy

Práci s filmem je možné realizovat v rámci různých vzdělávacích oblastí či témat, například:

- **Český jazyk a literatura** – napsání krátkého scénáře (viz praktická část)
- **Výtvarná výchova** – seznámení se s výtvarnými styly konce 19. století viz praktická část)
- **Člověk a jeho svět/dějepis** – historie dobývání a osidlování Divokého západu
- **Člověk a jeho svět/ výchova k občanství** – téma emancipace žen
- **Anglický jazyk** – pustit film s anglickými titulky